# Martin R. Baeyens ile Söyleşi

Hasip Pektaş, 2025

***Martin R. Baeyens**, 1943'te doğdu. Aktif ressam, grafik sanatçısı ve tasarımcıdır. Belçika ve diğer ülkelerde 130 bireysel sergi açtı. Dünya çapında 1298 karma sergiye katıldı. 213 uluslararası yarışmada ödül aldı. Ekslibris dünyasında önemli ve özel bir yere sahiptir. Bugüne kadar çoğu serigrafi ve CGD olmak üzere 986 ekslibris tasarladı.*

*Sanat çalışmalarının merkezinde doğa yer alır. Teknoloji ve doğa arasında bir denge arar ve bu nedenle elektronik devre baskı plakaları kullanır. Serbest grafik konusunda da uzmanlaşmıştır. Eserlerini, mükemmeliyetçi olduğu bir teknik olan serigrafi ile kendisi basmaktadır.*

*40 yıl Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde ve Gent Üniversitesi'nde profesör olarak çalıştı. Misafir öğretim görevlisi olarak Belçika'daki Frans Masereel Grafik Merkezi'nde, ABD Lubbock'taki Texas Tech Üniversitesi'nde ve Çin, Türkiye, Kuzey Kıbrıs ve Polonya'daki çeşitli üniversitelerde faaliyet gösterdi. Erasmus için Barselona, Lizbon, Krakow ve Limerick akademilerine davet edildi.*
***https://martinbaeyens.wixsite.com/portfolio***

Martin R. Baeyens, X1, 99x62

**Bize biraz kendinizden bahseder misiniz? Ekslibris ile ne zaman ilgilenmeye başladınız?**

Önce bir öykü anlatacağım. İlk ekslibrisimi öğretmenim Gerard Gaudaen'in baskısıyla rölyef baskı tekniğinde yaptım: soyut bir ahşap gravür. Daha sonra ilk gittiğim bir ekslibris kongresinde kimse benim yeni yaklaşımıma ilgi göstermedi. Genç bir sanatçı için çok sinir bozucu bir deneyimdi. Birkaç yıl sonra ilk serigrafi ekslibrisim de aynı tepkiyle karşılaştı... Ve ilk CGD ekslibrisim de öyle. Bu deneyimlerden, yeni olanın halkı her zaman korkuttuğu ve geleneksel tekniklere bağlı kalmayı tercih ettiği çok açık… Şimdiye kadar 986'dan fazla ekslibris gerçekleştirdim!

**Sanatsal yaklaşımınız ve ilham kaynaklarınız nelerdir?**

Çalışmalarımda tüm sanatsal faaliyetlerim eşit derecede önemlidir. Şu anda, kamu binalarındaki büyük sanat entegrasyon projeleri benim favorim. Resim, grafik çalışmaları ve ekslibris oluşturmak da en az bunlar kadar önemli. Ayrıca bazı grafik teknikleri için tercihim yok, ancak güncel olmaları önemli. Ve tabii ki bilgisayar kullanımı kaçınılmaz.

Kariyerim boyunca neredeyse tüm grafik tekniklerini denedim. Serigrafi ve bilgisayar destekli tasarım şu an için en sık kullandığım teknikler. Bunlar zamanımızı temsil ediyor ve yeni fırsatlar sunuyor.

Çalışmalarımda iki unsur her zaman öne çıkıyor. Öncelikle doğa vazgeçilmez ama aynı zamanda teknoloji de hayatımızda önemli. Hayatımızdaki bu önemli unsurlar arasında bir uyum bulmaya çalışıyorum. Modern dünyada biri olmadan diğeri var olamaz. Çağdaş dünyamızı, orijinal devre kartları ve çok katmanlı tabanlar üzerine resim ve baskı kullanarak sembolize ediyorum.

Martin R. Baeyens, CGD, 96x96, 2002

**Ekslibrisin sosyal ve kültürel önemi sizce nedir?**

Ekslibris, kitabın sahibi için bir mülkiyet hakkı olarak işlevsel amacını koruyor, ancak sanat olarak sanatsal önemini artırıyor.

**Ekslibris koleksiyonculuğu hakkında ne söylemek istersiniz?**

1. Kendi yolunuzu izleyin. Diğer koleksiyoncuların size ne toplamanız gerektiğini söylediklerini değil, sevdiğiniz şeyleri toplayın.
2. Sanatsal değer bir grafik eserin tek gerçek değeridir. Para kesinlikle her zaman iyi olan şey değildir. Büyük bir isim bazen kalitesiz işler yapabilir.
3. Genç sanatçıları teşvik edin.
4. Sanatçının kendi karakterini korumasına izin verin.
5. Günceli yakalayın.

**Ekslibrislerde geleneksel ve dijital tasarım arasındaki farklar nelerdir?**

Bununla birlikte, her tasarım süreci geleneksel ve hatta çağdaş tekniklerde hep aynıdır.
Bu, her zaman yeni yolların keşfedilebileceğini ve tüm olasılıkların keşfedilmediğini kanıtlıyor.
Genç sanatçılara, aramaya hazır olmaları koşuluyla sanat dünyasında kendi yerlerini bulabileceklerini gösteriyor.

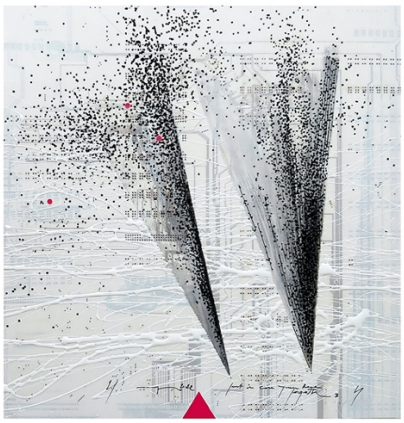

Martin R. Baeyens, Unprecedented Networks, Acryl / Multi Layer Basis, 45x 43, 2022

**Gelecekte ekslibris sanatı için neler öngörüyorsunuz?**

Zaman değişiyor ve şu anki durumu geçmişle kıyaslayamayız. Ekslibris'in evriminde sadece grafik olanaklar genişlemedi, aynı zamanda üslup da zaman içinde gelişti. Bununla birlikte, Ekslibris mülkiyet hakkı olarak işlevini korumaktadır ve hala kitabın ilk sayfasına aittir. Buna ek olarak, artık mini grafik koleksiyoncuları için de bir koleksiyon parçası haline gelmiştir.

**Sanatsal anlamda deneyimleriniz neler, ne anlatmak istiyorsunuz?**

Çocukken bir sanat okulunda öğretmenlik yapmayı hayal ederdim. Bu hayal 40 yıl sürdü. Şimdi bile misafir dersler ve atölye çalışmaları vermekten mutluluk duyuyorum. Dünya çapında otuz üniversitede yapabildiğim bir ayrıcalık. Öğretmeyi özel kılıyor çünkü daha farklı değerlerle ve tamamen başka bir kültürle temas ediyorsunuz. Bilginizi aktarmak istediğiniz için çok minnettarlar ve bu elbette eğitimin özüdür.

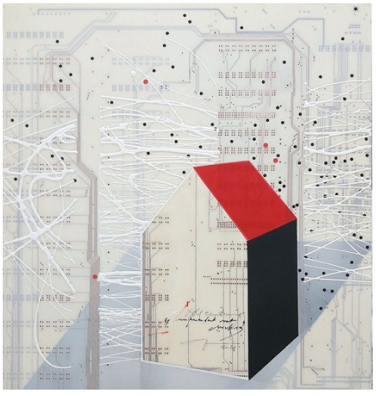

Martin R. Baeyens, Unprecedented Networks, Acryl / Multi Layer Basis, 45x 43, 2020

**Bize Türkiye'deki çalışmalarınızdan ve deneyimlerinizden bahsedebilir misiniz?**

Çalışmalarımı Türkiye'de düzenli olarak sergileme şansına sahip oldum. Ayrıca çeşitli üniversitelerdeki atölye çalışmalarım ve derslerim de iyi katılımlı ve başarılı oldu. Ama daha da önemlisi bu ülkede bir kardeş kazandım. Teşekkürler Birader Hasip Pektaş.